

บทที่ ๒

ปัญหาเศรษฐกิจและการปฏิรูป

มิชูโน ทาคากุนิ – ชูโอะ อิโนนิช – มุราตา เหอิโพ

ในศตวรรษที่ ๑๙ เงินมีความหมายมากเป็นอันดับแรกสุดที่เกี่ยวข้องกับผู้นำศักดินาฯ ตั้งแต่ระดับโซกุนไปสู่ระดับชามูโร จากรัฐบาลส่วนกลางไปสู่ระดับแคว้น ความล้มเหลวในการปรับตัวตามความจำเป็นของเศรษฐกิจที่ผันผวน ทำให้การคลังตึงตัว ภาวะนี้กิดจากปัจจัยภายนอกที่อยู่เหนือการควบคุม กล่าวคือ การที่กลุ่มผู้นำรวมตัวอยู่ในปราสาท-เมือง โดยเฉพาะในเมืองเอโด ย่อมมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการค้าขาย ประสิทธิภาพทางพาณิชยกรรมก็ย่อมเย้ายวนใจฝ่ายซื้อ บรรดาชามูโรที่เกียจคร้านในเยامสงบไว้สองคราวได้รับการสนับสนุนให้สนใจศึกษาทำความรู้และฝึกวิทยาบุญชุ หรือทำงานบริหารราชการ ซึ่งก็มิได้ทำให้วุฒิไม่ไปเสียที่เดียว จึงไม่เป็นการประหลาดนักที่พวากชามูโรจะมีรสนิยมและอุปนิสัยที่ค่อนข้างจะซุ่มเพ้อฝัน เพื่อยรายได้ของชาญไร้มิได้ตามค่าครองชีพทั้ง ๆ ที่ผลผลิตการเกษตรสูงขึ้น เพราะความเกียจคร้านของเจ้าภาษีในการจัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นตำแหน่งทางการที่ในวงศ์ศักดิ์ตามพันธกรณีอันเลี่ยงมิได้ และเป็นพระมาตรฐานการครองชีพขึ้นสูงมาก แต่จะโดยเหตุใดก็ตาม มันก็หมายถึงความเคราะห์รายเมื่อน เช่นญี่ปุ่นหรือน้ำท่วม เพราะรายจ่ายทุ่มรายได้ แวดแคว้นต่าง ๆ มากเป็นหนึ้ตัวแทนจำหน่ายข้าวซึ่งดำเนินธุรกิจการคลัง ชามูโรโดยส่วนตัวทุกข์ในขบวนการเช่นนี้ในระดับรองลงมา รัฐบาลโดยถูกว่าก็ล้มลุกคลุกคลานภายใต้ความกดดันเช่นเดียวกัน เมื่อตกลเป็นผู้มีหนี้สินล้นพันตัวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นชาญไรหรือขุนนางก็ยากที่จะพื้นฐานเข้ามามิได้

ความพยายามที่จะปฏิรูปขึ้นเป็นครั้งแรกเป็นคราวในศตวรรษที่ ๑๙ เป็นครั้งพิสูจน์ แต่เพียงว่า มีผลกระทบต่อท้องถิ่นเป็นครั้งคราวเท่านั้น จนเมื่ออิเอโยชิ (Ieyoshi) ได้สืบท่ออำนาจจากมิдаขึ้นมาเป็นโซกุนในวันที่ ๑ ตุลาคม ค.ศ.๑๘๓๗ สถานการณ์ได้มาถึงจุดวิกฤติ อิเอโยชิมิใช้คนที่จะสนอกสนใจเรื่องการคลัง และบรรดาเสนอเดียวของเขาก็มิได้มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามมุษยของอิเอโยชิเนื่องที่ยานานถึง ค.ศ.๑๘๕๓ ที่มีการราชการในเอโดและตามแวดแคว้นต่าง ๆ ได้ริเริ่มนโยบายเศรษฐกิจซึ่งจะมีผลครอบคลุมต่อชาติกรรมของตัวระบบการปกครอง จึงเป็นการสมควรที่จะเริ่มพิจารณาประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นในช่วงระยะ

ดังกล่าว

การคลังของรัฐบาลโตคุงawa ที่เรียกว่า รัฐบาลในเตนท์ (Tent Government-the Bakufu— เพราะเริ่มต้นจากการที่มีมาจากศูนย์บัญชาการทหารของโซกุน) ต้องพึงพากษาด้วยข้าวเป็นอันดับแรก ค่าธรรมเนียมจากแหล่งต่าง ๆ ล้วนเป็นไปในรูปนี้ ค่าใช้จ่ายปกติก็คำนวนในลักษณะนี้ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในสำนัก เงินเดือนข้าราชการ เป็นหัวเดินปีของชาวญี่ปุ่น จำนวนแท้จริงของรายได้ค่อนข้างจะประมาณประสาทหลักหลายพระขึ้นอยู่กับการเก็บเกี่ยว และประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการเรียกเก็บ ดังเช่น ระหว่าง ค.ศ.๑๗๘๒-๔๑ ภายนหลังจากการปฏิรูปการบริหารราชการ รายได้ถ้วนเฉลี่ยจากข้าวขึ้นถึง ๘๐๐,๐๐๐ กอกุ (๑ กอกุ = ๕ บุช-เอล โดยประมาณ) ในขณะที่ระหว่าง ค.ศ.๑๗๘๒-๔๑ ซึ่งเป็นปีที่ต้นฟ้าอากาศวิปริต รายได้จากข้าวมีเพียง ๖๐๐,๐๐๐ กอกุ แต่โดยทั่วไปแล้วรายได้จากข้าวมีแต่แนวโน้มว่าจะลดลง เนื่องจากโซคุมิคร่อตี การจัดการเพาะปลูกและการเรียกเก็บภาษีข้าวไม่ดีนัก รายจ่ายมีแต่สูงขึ้น เพราะใช้ชีวิตหรูหรา เสนนาบดีที่ดี และมีคุณพินิติพ่อครัวที่ได้รับความไว้วางใจจากโซกุนสามารถจะปรับปรุงการบริหารราชการ แผ่นดินและตั้งงบรายจ่ายลงได้ แต่โอกาสที่จะมีคุณประภานี้ก็ค่อนข้างจะมีเป็นครั้งคราว และน้อยนัก เสียงร้องทุกข์ด้วยเหตุเศรษฐกิจลายเป็นเสียงที่ไม่มีใครได้ยิน และข้าราชการก็สิ้นหนทางอื่นแล้ว นอกจากเพิ่มรายได้ของรัฐบาล

ความยากลำบากยิ่งประการหนึ่งก็คือ ชาวนาเองมีข้อจำกัดในการเสียภาษี เมื่อเปรียบเทียบแล้ว ค่าธรรมเนียมนับว่าต่ำ หรือการผลิตพืชผลเพิ่มขึ้น การที่จะดำเนินการกับผลิตผลส่วนเกินย่อมเป็นไปได้หลายกรรมวิธี นับตั้งแต่การกำหนดภาษีเสริม (Supplementary taxes) ไปจนถึงการใช้อุปกรณ์เพิ่มในการดำเนินการสำรวจ การที่จะลดความผันแปรประจำปี ก็ย่อมเป็นไปได้ ดังนั้นในศตวรรษที่ ๑๙ เจ้าภาษีอกรจึงเริ่มเก็บภาษีค่าธรรมเนียมตามอัตราถ้วนเฉลี่ยเวลา แทนที่จะสำรวจไว้แล้วกำหนดจำนวนค่าภาษีธรรมเนียมตามตัว ความเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการโอนความรับผิดชอบให้แก่ชาวนาในการผลิตพืชผลสอนต่อไป โดยเจ้าภาษีอกรไม่ต้องคำนึงถึงภาวะการเก็บเกี่ยวที่ขึ้นลงไม่แน่นอนในอนาคต โดยนัยเดียวกัน มันก็มีอยู่ดูหนึ่งที่การจัดเก็บภาษีไม่สามารถดำเนินได้ไม่ว่าจะเก็บภาษีหนักยิ่งขึ้นหรือจะคาดการณ์ล่วงหน้าก็ล่าวะคือเมื่อเสียงเรียกเรื่องต้องการยั่วยุกสิกรให้กระดังกระเดื่องหรือละทิ้งที่นาของตน เจ้าหน้าที่ชาวญี่ปุ่นมากใช้คุลพินิจป่วยครั้ง แต่ก็เป็นการกำหนดเพดานอัตราการจัดหารายได้ของชาวญี่ปุ่นอย่างได้ผลยิ่ง

เมื่อประสมบัญหาดังกล่าว รัฐบาลก็หันไปหาแหล่งรายได้ประเภทเงินสด ซึ่งได้ครอบครองไว้บางส่วนตั้งแต่แรกเริ่ม ได้แก่ผลกำไรจากเหมืองแร่ทองคำและแร่เงินซึ่งส่วนใหญ่รัฐบาลควบคุมเอง การเก็บภาษีที่นาขนาดเล็กจากชาวหมู่บ้าน การเก็บภาษีโรงเรือนตามตัวเมือง และค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดปลีกย่อย เช่น ค่าน้ำส่งสินค้าผ่านทาง ผลกำไรจากเหมืองแร่ ได้ลดลงเมื่อใกล้จะสิ้นศตวรรษที่ ๑๗ เพราะแร่ธาตุเริ่มร้อยหรือลงมาก แต่มีสิ่งอื่นเข้ามาแทนที่ ในด้านการผลิตเงินตราให้มีค่าลดลง เริ่มใน ค.ศ.๑๖๙๕ การหากำไรจากการผลิตเงินตราให้ค่าลดลงเป็นวิธีเพิ่มรายได้ที่แน่นอนและได้ผลกำไรมาก ภายหลังปี ๑๗๒๑ ได้มีการเก็บภาษีสมาคมชมรมพ่อค้าในรูปของการเก็บเงินสดประจำปีเพื่อแลกับทรัพย์สินผูกขาดสินค้า

ความริเริ่มเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้รัฐบาลกลางสามารถเก็บภาษีในรูปเงินสดแทนภาษีในรูปพืชผลได้สำเร็จตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๑๘ เป็นอัตราประมาณ ๑.๔ และ ๒ ล้านริงกษาตุ์ (gold ryo) ต่อปี^๗ รายจ่ายประจำที่ดีประมาณ ๑.๒ ล้านริงกษาตุ์ (ryo) และประมาณ ๑.๖ ล้านในปีที่ไม่เดินนัก วิธีนี้ทำให้รัฐบาลสามารถปิดหีบบัญชีได้พอควร แต่การบริหารราชการมิได้ดีนัก และรายได้ก็ไม่มากพอที่จะรักษาความสมดุล เพราะฉะนั้นราษฎรอาจร้องไห้หากห่างอื่นที่จะเก็บภาษี ออาทิ การเก็บภาษีจากการบุกเบิกที่ดินใหม่ แต่ที่ดินดี ๆ ก็ถูกบุกเบิกไปหมดแล้ว ตั้งแต่ต้นสมัยโทกุกวะ และการที่จะบำรุงรักษาดิน ก็มีจุดอ่อนตรงที่ขาดเทคโนโลยีตามยุคสมัยที่จะแก้ไขได้ อีกหนทางหนึ่งคือการเก็บภาษีขุนนางโดยตรงแต่ก็เสียงอันตรายมากทางการเมือง ดังที่ใชกุนโยชิมูเน (Yoshimune) ได้ค้นพบผลจากการวิเคริ่มทำระหว่าง ค.ศ.๑๗๒๒-๓๑ หนทางที่เหลือคือพาณิชยกรรม พ่อค้าชาวกรุงได้กุ่มความมั่งคั่งของประเทศชาติไว้เป็นส่วนใหญ่ พ่อค้าเหล่านี้นำจะต่อหนายการะของรัฐโดยหยิบยื่นความร่ำรวยของตนให้แก่รัฐบาลบ้าง ซึ่งวิธีหนึ่งที่ได้ผลมากคือ การบีบบังคับภูเงินจากพ่อค้า เงินภูประเกที่เรียกว่า โ哥โย-กิน ("Goyō-kin") และแม้ว่าวิธีนี้จะเรียกว่าเป็นการเก็บภาษีได้ยาก เพราะเป็นการเก็บภาษีตามอั้ยศัยไม่มีกำหนดเวลาแห่งnoon และกำหนดจำนวนภาษีตามอำเภอใจ พ่อค้าก็ได้ถูกบีบบังคับให้ต้องจ่ายเป็นจำนวนสูง ครั้งแรกสุดในระหว่าง ค.ศ.๑๗๒๑-๒ พ่อค้าโอยา加จ่าย ๕๐๐,๐๐๐ ริงกษาตุ์ (ryo) จากจำนวนทั้งหมด ๑.๗ ล้าน ที่เรียกเก็บจากพ่อค้าตามตัวเมืองทั่วไป ภายหลังปี ค.ศ. ๑๗๐๐ การเก็บภาษีประเกทที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งพอที่จะแข่งสกัดได้กับการผลิตเหรียญใหม่ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่รัฐบาลจะหาเงิน ดังนั้นในปี ค.ศ.๑๗๕๓-๖๐ รัฐบาลได้รับเงินภู ๑.๔ ล้านริงกษาตุ์ (ryo) ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ริงกษาตุ์ มาจากพ่อค้าเมืองเอโดและโอยา加 ที่เหลือเก็บจากคนดีตามชนบท

นโยบาย เช่นนั้นมีปัญหาประการหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการลดค่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราคือ ปัญหาสินค้าข้าวราคากลาง เป็นการขัดแย้งเป็นตรงกันข้ามกับกฎหมายที่ต้องมีความจริงรักภักดีต่อรัฐบาลกลาง โดยได้รับอภิสิทธิ์ทางเศรษฐกิจเป็นผลตอบแทน แต่การที่รัฐบาล แก้ปัญหาเศรษฐกิจโดยวิธีดังกล่าวเป็นการขยายขอบข่ายราคสินค้าซึ่งสมมูลตามมาตรฐานเดิม ให้ขยายเพดานสูงขึ้น ทำให้บริวารที่มีรายได้คงที่จากเบี้ยหวัดเงินเป็นรูปของข้าวได้รับความลำบากมาก เจ้าหน้าที่บ้านเมืองได้พยายามแก้ไขปัญหานาทางไดทางหนึ่งเสมอโดยมีได้คำนึงถึงผลที่เกี่ยวข้องกัน ปฏิริยาตอบโต้โดยสามัญศึก็คือ พฤติกรรมของมนุษย์ได้แก่พ่อค้าว่าอาทำไรเกินควร โหงษ์ชามุ่งไว้ว่าจะทิ้งความมัชย์สัร์ด ดังนั้น การแนะนำซักชวนกล้ายเป็นลักษณะเด่นที่จะจับกันของการปฏิรูป ซึ่งได้ทิ้งความอาชิวงเอาจั่วขึ้นโดยมาตรการต่าง ๆ ที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรมชามุ่งไว้ด้วยวิธีการปูนบำเหน็จรางวัลและลงโทษ หรือด้วยการไม่ส่งเสริมความฟุ่มเฟือย การอุกฤษฎาย รัฐบาลกลางยังพยายามควบคุมชามุ่งไว้ในการจ่ายดอกเบี้ยหนี้สิน แต่มักจะไว้ผลรวมมือไป เพราะชามุ่งไว้เองไม่อาจจะชำระชีพอยู่ได้โดยปราศจากเงินเชื่อและไม่อาจหาเงินกู้ได้ถ้าจะกู้ตามอัตราดอกเบี้ยที่รัฐบาลกำหนด ชามุ่งไว้จึงเป็นฝ่ายหลบหลีกกฎหมายที่ตัดอกเบี้ยที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อช่วยเหลือตน

รัฐบาลเล็งเห็นว่ามีสององค์ประกอบในการปฏิรูปเศรษฐกิจ ประการแรกคือ ความพยายามที่จะฟื้นฟูการคลังของรัฐ อีกประการคือ การโอมตีปัญหาความยากจนของชามุ่งไว้ทั้งสองประการปรากម្មเดินในสมัยโชกุนโยชิมูเน (ค.ศ.๑๗๑๖-๔๕) แม้ว่าโชกุนประสบความสำเร็จในการสั่งสมทรัพย์สินเป็นมรดกให้แก่บุตรของตน อันเป็นผลมาจากการบริหารราชการอย่างรอบคอบมากช้านาน แต่โชกุนก็ไม่อาจจะเอาชนะความยากจนและยากลำบากที่ได้ถูกความบริหารของตนได้ แม้แต่ผลสำเร็จของเขายังคงกื้อขึ้นอยู่กับการควบคุมตรวจสอบของเขายังและทำดันเป็นตัวอย่าง ซึ่งก็ไม่มีใครเจริญรอยตามเมื่อเขากลับแก่สัญญกรรม อันที่จริง สี่สิบปีต่อมาทุกอย่างก็ได้สำเร็จผลโดยความสามารถของหลวงปู่ของเขารา คือ มัตสุดาอิรา ชาดาโนบุ (Matsudaira Sadanobu) ซึ่งเป็นอัครมหาเสนาบดีในระหว่างปี ๑๗๘๖ ถึง ๑๗๙๓ เขาได้ใช้มาตรการต่าง ๆ รวมทั้งการประกาศงดจ่ายหนี้สินเพื่อช่วยล้างหนี้ชามุ่งไว้ ส่งเสริมการฝึกอบรมทางทหารและการกำหนดเน้นลักษณะจิตใจตามโรงเรียนรัฐบาล และกำหนดกฎหมายที่ว่าด้วยการแต่งกาย การกินอยู่ แบบผม การให้ข้องกันและเรื่องต่าง ๆ ทำองนี้อย่างไรก็ตาม มีผลกระทบสั่นมากกฎหมายต่าง ๆ ถูกละเลยทดสอบทั้ง และความพยายามของเขาก็จะติดตามผลก็อ่อนล้าก่อนที่เขาจะสิ้นลมด้วยซ้ำไป

ในสามศิบปีแรกของศตวรรษที่ ๑๙ มีการเพิ่มพานิชกรรมในญี่ปุ่น ซึ่งทำให้ภาวะเศรษฐกิจแสวงหาส่วนแบ่งทางการค้าและบริหาร ระหว่างปี ค.ศ.๑๘๓๔-๔๑ รายจ่ายกินรายรับ (เงินสด) ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ริว (ryo) ต่อปี ด้วยผลที่ว่ากรรมวิธีหลักหลายอย่างนำมาใช้มือเข้ามาจนจึงจะสามารถจัดภาวะบั่นป่วนทางการค้าได้ ในช่วงปีดังกล่าว ความไม่สงบปราภูหัวไปในรูปของกบฏชากาโนะ การจลาจล พร้อมกับการเรียกร้องผ่อนคลายการเก็บภาษีที่ได้มีมาช้านานแล้ว แต่มีมากขึ้นตั้งแต่ ค.ศ.๑๘๐๐ และลูกຄามใหญ่โตมาก เช่น ในเดือนมกราคม ค.ศ.๑๘๒๓ กลุ่มชน ๗๐,๐๐๐ โจรตีเมืองมิยาซู (Miyazu ทางตะวันออกเฉียงเหนือโตเกียว) เพื่อประท้วงภาษีพิเศษที่มุ่งให้จ่ายใหม่แก่ขุนนางที่ได้ยืมเงินไปแล้ว หลังเดือนต่อมา ได้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้นในเวณแคว้นคิว (Kii) ของโตเกียวจากอุบัติเหตุภัยธรรมชาติที่สุดในบรรดาเหตุร้ายแรง ๑๖ ครั้งในเป็นนั้น ในขณะที่ ค.ศ.๑๘๓๗ โอชิโอะ (Oshio Heishiro) เจ้าหน้าที่ขั้นผู้ด้วยของรัฐบาลวางแผนก่อการร้ายในโอซากา ด้วยเหตุไม่เพียงพอใจการบริหารราชการที่ไม่ดีและการที่ราชอาณาจักรถูกตัดตัวออกจากแคว้นคิว ที่บดบังในภาวะที่ยากแค้น แผนดังกล่าวถูกหักหลังทรยศ และโอชิโอะต้องฟ้าดายเมื่อเหตุร้ายได้เกิดขึ้นในเมืองแควร์ฟุเมะ แต่ข่าวเหตุร้ายนี้ยังคงให้เกิดความไม่สงบขึ้นในเมืองฮิโรชิมา (Hiroshima) ที่อยู่ห่างไกลออกไป และเมืองนิอิงตา (Niigata)

ความไม่สงบเหล่านี้ทำให้ชุมนุมมิซูโน (Mizuno Tadakuni) จำเป็นต้องปฏิรูปตั้งแต่ต้นสมัยโชกุนอิเอะโยชิ (Ieyoshi) ใน ค.ศ.๑๘๑๗ มิซูโนผู้ไฝสูงยอมรับการย้ายจากแคว้นคารัตสุ (Karatsu) ในหมู่เกาะกิวชิว (Kyushu) ไปอยู่ชานมัตสุ (Hamamatsu) ที่มีค่าความหมายน้อยกว่าแต่ มีความเป็นแกนกลางมากกว่า เพราะไม่ห่างจากนาโงยะ (Nagoya) เท่าใดนัก จึงเหมาะสมแก่การปรับปรุงฐานะทางการเมืองของตน เมื่ออายุได้ ๒๓ ปี มิซูโนได้เป็นผู้ว่าการเมืองโอซากาและเกียวโต ต่อมาใน ค.ศ.๑๘๒๘ เขายังได้เป็นที่ปรึกษาอาชูโซของทายาทโชกุนอิเอะโยชิ ใน ค.ศ.๑๘๓๔ เขายังได้เลื่อนขึ้นเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งรัฐ อิเอะโยชิมีอำนาจมากขึ้นพิบัติ มิซูโนก็ยังมีอิทธิพลมากขึ้นพิบัติ จนเมื่อ ค.ศ.๑๘๔๑ ทายาทของอิเอะโยชิได้เป็นโชกุน มิซูโนมีอำนาจควบคุมนโยบายและประกาศเจตจำนงของตนที่จะปฏิรูปตามแนวทางที่โโยชิมูเนและมัตสุด้าอิโรได้วางไว้ ๒ ปีต่อมา เขายังได้ประกาศกฎหมายหลังให้ลองมาไม่ขาดสาย

วิธีที่มิซูโนเพิ่มรายได้ในไม่ถือว่าเป็นความริเริ่มและไม่นับเป็นการปฏิรูปอย่างแท้จริง หนทางหลักของเขายังคงแก่การผลิตหรือยูเงินใหม่ และการบังคับกู้เงินซึ่งได้จำนวนเงิน ใน ค.ศ.๑๘๔๑-๒ ได้รายได้ ๑.๙ ล้านริว (ryo) จากการผลิตหรือยูเงินใหม่เท่ากับงบประมาณประจำปี และได้ ๑ ล้านริว (ryo) จากการบังคับกู้เงินจากพ่อค้าเมืองเอโด และโอซากา

เข้ายังได้พยากรณ์เพิ่มรายได้จากการเก็บภาษีที่ดิน ใน ค.ศ.๑๘๔๒ มณฑลโอมิ (Omi) เกิดกบฏขึ้น เมื่อชาวมณฑลทราบว่าเจ้าหน้าที่รัฐรับสินบนและใช้เครื่องมือปลอมแปลงในการสำรวจที่นา แต่กบฏได้รับผลมากกว่าดีตเดียงเล็กน้อย แผนระยะยาวที่นับว่าสำเร็จของมิชูโน คือ แผนการอพยพผู้คนจากเมืองสู่ชนบท นับแต่ครุฑ์ไปไม้ผลของปี ๑๘๔๓ ได้มีการออกคำสั่งห้ามอพยพเข้าเมืองเอโดะ บีบบังคับชาวเมืองที่ไม่มีครอบครัวและไม่มีเงินเป็นหลักแหล่งให้คนสูงเหย้าและกำหนดจำกัดเวลาที่อนุญาตให้เข้ามาทำงานชั่วคราวในเมืองอีก มาตรการดังกล่าวมุ่งที่จะเพิ่มประชากรในชนบทให้เป็นแรงงานเกษตร

ในด้านจัดการหนี้สินของชาญไร์ มิชูโนมิได้ใช้วิธียกเลิกหนี้สิน และจำกัดอัตราดอกเบี้ยดังที่มัตสุดาอิโรได้ทำ เขาได้ออกคำสั่งลดอัตราดอกเบี้ยมาเป็นอัตรา ๑๐% ในเดือนกันยายน ค.ศ.๑๘๔๒ และตั้งระบบไถ่ถอนหนี้สิน (debt redemption) มาตรการเหล่านี้ยังไม่ได้แสดงความอ่อนไหวมากพอที่จะซื้อเสียงชาญไร์ การปฏิรูปด้านที่สำคัญของมิชูโนคือด้านลดราคาสินค้า เขาได้โ久มตีความฟุ่มเฟือยและการไร้ศีลธรรม ดังเห็นได้จากการตั้งระเบียบข้อมั่นคงคุ้ม戎ะครซ่องโซเกะนีและสิ่งເຍ້ຍวนໃຈในรูปแบบต่าง ๆ และการเชิญชวนให้ใช้ชีวิตเรียบง่าย มาตรการเหล่านี้นับว่าเป็นรองเมื่อเทียบกับการที่มิชูโนมุ่งโ久มตีพ่อค้าด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การยกเลิกสมาคมชุมชนที่มีอภิสิทธิ์ของเหล่าพ่อค้าที่ผูกขาดราคานิค้าให้มีระดับสูงไว้ ใน ค.ศ. ๑๘๔๒ รัฐบาลห้ามวิธีการบีบตลาดสินค้าโดยการกักตุนสินค้าเก็บกำไร ในขณะเดียวกัน ก็ได้มีการมุ่งให้ความสนใจสอบสวนการค้าขายสั่ง แล้วออกกฎหมายสั่งพ่อค้าที่ขายเสื้อผ้าของเมืองเอโดะให้ลดราคาลงกึ่งหนึ่ง และได้ออกกฎหมายต่อมาสั่งให้ลดราคานิค้าทั่วไปลงประมาณ ๒๐% พ่อค้าบางคนพยายามเลี่ยงกฎหมายโดยการโงงตาซึ่งและผลิตสินค้าด้วยคุณภาพ หรือไม่ยอมเสียภาษีโดยที่เดียว แต่ก็นับว่าอันตราย เพราะลูกค้าจากหลายเป็นสายสืบจากรัฐบาลกลางที่จะสั่งมาติดตามการปฏิรูปติตามกฎหมาย ดังที่พ่อค้าหลายคนได้ประสบพบเห็นและได้เม่เท่าเสียในการที่จะเลี่ยงกฎหมาย

การควบคุมการค้านั้นว่าล้มเหลวในตัวของมันเอง เพราะธุรกิจมากมายปิดกิจการเพื่อรอคอยจังหวะเวลา และไม่นานนักก็เป็นที่รู้กันว่า ไม่มีสิ่งใดจะสามารถบังคับสินค้าออกสู่ตลาดได้ ถ้าหากยังต่อ แม้แต่การล้มเลิกการผูกขาดราคานิค้า ซึ่งเป็นการทำลายระบบสินเชื่อซึ่งเป็นพื้นฐานของโครงสร้างการค้าผลของการควบคุม จึงปรากฏว่า สินค้ากลับมีราคาขึ้นสูงมากกว่าจะลดลงตามที่มุ่งหมายไว้

โดยที่รัตน์ดังกล่าว การทดลองของมูซูโนย่ามือเป็นความลับเหลวซึ่งคนที่อยู่ในฐานะอย่างเขาจะทำล้มเหลวไม่ได้ ด้วยความสามารถของเขาราสามารถจะใช้มือได้บังคับบัญชา ที่มีความสามารถได้ แต่เขาไม่เคยสร้างความผูกพันในเชิงภักดีต่อเขาเป็นการส่วนตัว เขาไม่เคยถือตนเป็นคนของกลุ่มใด และเขาเองก็มีอุปนิสัยไม่เห็นอกเห็นใจในงานเป็นการโดดเดี่ยวตัวเอง โดยปริยาย เสมือนผู้ถือคริสต์นิกายพิวิตัน (Puritan- ในอังกฤษ) ผิดยุคสมัย เข้าได้สร้างศัตรูอย่างเสรี ได้แก่เหล่าเพื่อค้า คู่แข่งอำนาจ และผู้คนที่ได้รับความทุกข์จากการที่เขาใช้นโยบายตัดรายจ่ายและปลดออก (Retrenchment) (ดังกล่าวสตรีในสำนักของโซกุนเอง) ในอดีต นักปฏิรูปสามารถยังชีพต้นเองได้ในสถานการณ์โดยอาศัยศักดิ์ของตน โยชิมูเนในฐานะที่เป็นโซกุนชาตาโนบุในฐานะที่เป็นหลานปู่ของโซกุน และมูซูโนเป็นเพียงขุนนางศักดินาฯ ถือที่ดินเพียง 60,000 โกุก ต้องพึ่งพาความสนับสนุนจากวงศ์สกุลของโซกุน ใน ค.ศ.๑๘๕๒ เขายังเหตุวิวาทกับโทกุวงawa นารีอากิ (Tokugawa Nariaki) แห่งมิโต (Mito) ด้วยเรื่องนโยบายต่างประเทศที่มีปัญหาจะปรับปรุงการปิดประเทศ แผนการของมูซูโนได้สร้างศัตรูมากมาย ดังใน ค.ศ.๑๘๕๓ มูซูโนได้ประกาศในนามของโซกุนที่จะยึดที่ดินทั้งหลายของเมืองเอโดและโอซาก้า โดยเสนอให้เบี้ยหัวเงินเป็นแก่ผู้ถือเดิมเป็นการขาดเชย วันที่ ๕ พฤษภาคม ค.ศ.๑๘๕๓ เขายังถูกไล่ออก และแม่จะถูกเรียกกลับอีกรอบหนึ่งเพื่อมารับมือกับสถานการณ์ต่างประเทศในปีต่อมา ก็ต้องถือว่า มูซูโนได้สิ้นสุดอาชีพปฏิรูปไปแล้ว และถือว่าเป็นการสิ้นสุดชั่วคราวของความพยายามของรัฐบาลกลางที่จะปฏิรูป

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลกลางมีผลกระทบโดยอ้อมต่อแวดวงแคว้นใหญ่ที่ต้องรับมือกับสถานการณ์ทั่วไปที่แปรเปลี่ยนไป แม้ว่าจะไม่มีข้อควรต่อข้าราชการส่วนกลาง และไม่จำเป็นต้องดำเนินตามนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ ของส่วนกลาง แวดวงแคว้นเหล่านี้บางครั้งก็ดำเนินนโยบายเจริญรอยตามส่วนกลาง เพราะเผชิญปัญหาท่านองเดียวกัน อย่างไรก็ตาม บางครั้ง ผู้ปกครองเองก็พบริชีวิถีแก้ปัญหาเป็นวิธีอื่นและสำเร็จผลอย่างถาวรในการแก้ปัญหา

ก่อนสิ้นศตวรรษที่ ๑๙ หลายแวดวงแคว้นได้ประสบปัญหาการเงิน โดยเฉพาะแคว้นสัตสุมา (Satsuma) และโซชู (Chochū) ซึ่งถูกกดขานด้วยมือกบฏต่อโทกุวงawa เมื่อถึง ค.ศ.๑๘๕๐ เป็นปากติวิสัยสำหรับนักเขียนร่วมสมัยที่จะเห็นขุนนางระดับสูงเป็นหมื่นเหล่าพ่อค้าเมืองโอซาก้า เหตุผลก็ท่านองเดียวกันกับเหตุผลที่ทำให้รัฐบาลกลางยากจน กล่าวคือ การจ่ายเงินสดมีอัตราขึ้นสูงรวดเร็วมากกว่ารายรับเป็นข้าว แต่เหตุผลนี้มีระดับต่างกันในแวดวงแคว้นต่าง ๆ ซึ่งมีความรับผิดชอบน้อยกว่าต่อโซคเคราะห์ของตน และมีกรรมวิธีน้อยกว่าในการหลบเลี่ยงสิ่ง

เหล่านี้ อาทิ ระบบเข้าเวร์กำหนดให้ขุนนางต้องอยู่ที่โอโดปีละ ๖ เดือน เป็นการบั้นทอนกำลัง ทรัพย์ ขุนนางต้องทุ่มเงินรายได้กว่ากึ่งหนึ่งเพื่อจะอยู่อย่างสมฐานะและดำรงอิสริยศของตน ให้สมเกียรติ รัฐบาลกลางยังเกณฑ์ให้ช่วยการสาธารณูปโภคและหรือเกณฑ์กำลังผู้คนไปร่วม สร้างแนวป้องกันตามชายฝั่งทะเล การเกณฑ์เงินทองผู้คนล้วนเป็นการสิ้นเปลืองสูงมาก เพราะ ขุนนางไม่สามารถจะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จำต้องมีการสำรองทรัพย์สินและผู้คนไว้เพื่อการ ต่าง ๆ เช่น แผ่นดินไหว หรือพายุไต้ฝุ่น การเรียกร้องทรัพย์สินและแรงงานคน ล้วนทำให้รายจ่าย เกินรายรับ จนต้องหันไปปักจากพ่อค้า การจ่ายคืนดอกเบี้ยก็เท่ากับการเพิ่มพูนภาระเดิมที่มี อยู่แล้ว

โดยเหตุดังกล่าว แวนแควันต่าง ๆ ซึ่งท้ายสุดต้องก่อหนี้สิน ซึ่งมีมากกว่าของรัฐบาล กลาง เช่น คานาชาوا (Kanazawa) ซึ่งเป็นที่ดินขนาดใหญ่ที่สุดที่ขุนนางวง芳ก้มีสิทธิ์ถือ ครอง (tozoma holdings) มีหนี้เป็นทองคำและเงินใน ค.ศ.๑๘๔๕ ประมาณกว่า ๒ ล้านริว (ryo) เทียบเท่ากับรายได้ ๓-๔ ปี สัตสุมาก็ตกอยู่ในฐานะเช่นนี้ หรืออาจยิ่งกว่านี้ โดยเป็นหนี้ ๑.๓ ล้านริว (ryo) ใน ค.ศ.๑๘๐๗ และประมาณ ๕ ล้านใน ค.ศ.๑๘๒๕ จนข้าราชการยกที่จะหา รายได้ในชีวิตบริหารราชการประจำวัน โซซูเองก์มีหนี้กว่า ๑.๓ ล้านริว (ryo) ใน ค.ศ.๑๘๕๐ ในแต่ละกรณีเจ้าหนี้ส่วนใหญ่เป็นนักการคลังของเมืองโอซากาและเอโด

รายได้ข้าวของขุนนางนั้นเพียงพอที่จะจ่ายดอกเบี้ยเท่านั้น หรือไม่ถอนหนี้สิน การประเมินค่าของแวนแควัน คานาชาามีค่า ๑ ล้านโกกุ สัตสุมา มีค่า ๘๐๐,๐๐๐ โกกุ เป็นต้น ซึ่งเป็นการประเมินค่าในเบื้องของผลผลิตพืชผลซึ่งถูกเรียกเก็บภาษีประมาณ ๓๐-๔๐% ของผล ผลิต รายได้ก็ไปสู่สมาชิกในครัวเรือนของขุนนาง ให้บริการบางส่วน เป็นค่าบำรุงดัวอารามที่ ส่วนใหญ่ถือที่ดินเองและเป็นเบี้ยหวัดซามูไร ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายทั้งส่วนตัวขุนนางและบำรุงแวน แควัน ที่เหลือใช้กับปรับปรุงเป็นเงินสดใช้จ่ายทางอื่น สมการ เพื่อจุดประสงค์นี้ค่อนข้างน้อย ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ โกกุในคานาชาوا ประมาณ ๙๐,๐๐๐ โกกุในสัตสุมา แม้จะมีบางแวนแควันที่ ชำนาญในการเพาะปลูกข้าวส่องอกขาย เช่น เชนไดอิ (Sendai) และมีเงินเหลือใช้ ภาษีค่าธรรม- เนียมอื่น ๆ ที่เก็บตามแบบรัฐบาลกลางเป็นภาษีเรียกเก็บเงินสด ซึ่งนำไปใช้ nokwaren แวน แควัน แต่ภาษีประเภทนี้น้อยมากประมาณ ๕% ของรายได้ทั้งหมดในกลางศตวรรษที่ ๑๙

แวนแควันเหล่านี้ก็เช่นเดียวกันกับรัฐบาลที่ถูกบีบโดยสถานการณ์ ให้ต้องแสร้ง หนหนทางหาเงิน การที่จะชูดรีดภาษีจากพ่อค้าก็ยาก เพราะความมั่งมีระดับปราสาท-

เมือง เทียบมิได้กับความมั่งมีระดับเมืองใหญ่ภายใต้การปกครองของโตคุกวัว แวนแควันแหลนี้ จะผลิตเหรียญเงินเองไม่ได้จึงไม่มีโอกาสที่จะผลิตเหรียญเงินให้มีค่าลดลง ความพยายามของ แวนแควันจึงมีลักษณะต่างจากรัฐบาลกลาง แวนแควันต่าง ๆ มีบัญชีไว้และพ่อค้าให้เงินกู้ แก่ตน เป็นการผิดประเพณีนิยมมากที่ทำให้บุนนาคและชามูโรต่างมีผลประโยชน์ที่ต้องพิทักษ์ ในคานาซาวา ปี ๑๗๘๕ ชามูโรถูกเรียกตีประมาณ ๑๐-๑๕% ของเบี้ยหัวเดินปี อัตราสูงกว่าหนึ่ง อีกเมื่อรีดจากชามูโรที่มีรายได้มาก ในปี ค.ศ.๑๘๑๐ อัตราสูงตัดลดเหลือ ๕-๑๐% แต่ก็ สูงกว่านี้อีกในปี ๑๘๓๐ เมื่อการคลังยกลำบาก ซึ่งในขณะปี ๑๘๓๔ รัฐบาลกลางเรียกร้อง จากแวนแควันเป็นการเก็บภาษี ๕๐% สำหรับสามปีล่วงหน้า ชามูโรยกเศษมากขึ้นก็ทำให้รัฐบาล กลางลดอัตราการรีดเงินทองลง ดังใน ค.ศ.๑๘๕๒ ได้ลดอัตราลงเล็กน้อยเป็น ๕% สำหรับ ชามูโรส่วนใหญ่

เมื่อเทียบกับแคว้น ตัวเลขสำหรับชิโภกุ (Shikoku) แห่งเมืองโทชา (Tosa) ค่อนข้างจะ สูงกว่า เริ่มในปี ค.ศ.๑๗๙๘ ที่มีระบบเก็บภาษีที่สลับซับซ้อนตั้งแต่ระดับที่ไม่ต้องเสียภาษีเลย จนถึงต้องเสีย ๕๐% ตามลำดับยศศักดิ์และรายได้ เป็นระดับที่ขึ้นลงตลอดศตวรรษ บางครั้งก็ลด ช่วงลงเหลือ ๒๕% เมื่อชามูโรต่อต้าน อาจจะกล่าวได้ว่า ความยากจนของชามูโรใหญ่หลวงมาก เมื่อถึง ค.ศ.๑๘๐๐ จนต้องยกเลิกการรีดไถชามูโร แม้จะหวนกลับมาใช้อีกต่อมาเมื่ออัตรากำ หนด ๕๐% แต่ก็เก็บได้ไม่ครบตามเป้าหมายของเจ้าหน้าที่โทชา

อิวาริหนึ่งที่จะเพิ่มรายได้คือการผูกขาดการค้าโดยร่วมมือกับฟอค้าอิวาริที่ตามปราสาท เมืองที่มีความสัมพันธ์กับทางบ้านเมือง เช่นเดียวกับฟอค้าตามเมืองใหญ่กับรัฐบาลกลาง ความร่วมมือนั้นแบ่งเพิ่มรายได้และหวังผลกำไรจากการค้าระหว่างแวนแควัน การผูกขาด การค้าจึงเป็นการผูกขาดสินค้าส่งออกที่เป็นที่ต้องการทุกหนแห่งในประเทศ มีการจัดก่อสุม ๒ ประเภท ประเภทแรกเป็นกลุ่มฟอค้าได้รับสิทธิที่จะซื้อหาผลผลิตห้องถังอิ่นโดยมีเงื่อนไขว่าต้องให้ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองขนส่งสินค้าไปเอโดและโอซากาเพื่อขายส่ง โดยวิธีนี้ฟอค้าได้กำไรจาก ผู้ผลิต ทางบ้านเมืองได้กำไรด้วยเช่นกัน อิวาริหนึ่งเจ้าหน้าที่คุ้นเคยกระบวนการทั้งหมด ตั้งแต่การจัดตั้งเจ้าหน้าที่ไปจัดซื้อสินค้า ขนส่งสินค้า และขายสินค้าเอง ในกรณีนี้ บุนนาค ศักดินาย สามารถที่จะใช้อำนาจกำหนดราคากำไรได้ ในขณะเดียวกันก็ต้องพ่อค้า ดำเนินการตามที่กำหนดไว้เพื่อดำเนินการธุรกิจที่มีรายละเอียดมากในตัวระบบ

ในระบบของฝ่ายบ้านเมือง ประโยชน์ของผูกขาดการค้าคือ รายได้ในรูปของ ทองคำและเงิน เป็นความมั่งมีในความหมายของญี่ปุ่น และทำให้รายจ่ายสมดุลย์รายรับในเอโด

ยิ่งกว่านั้น ชาวนาผู้ผลิตเองก็ได้เงินเป็นมูลค่าส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องยอมรับในค่าของมัน หรือบางครั้งก็ได้ใบสินเชื่อซึ่งใช้ได้ในกรรมวิธีบางประการที่กำหนดโดยเฉพาะ กล่าวคือ ชาวนาถูกบังคับให้รับเงินค่าผลิตผลในราคาก่อตัว ฉะนั้น จึงไม่เป็นการประหลาดนักที่การผูกขาด ก่อให้เกิดความไม่สงบในชนบท เป้าหมายโฉมตีคือพ่อค้าผู้ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ตัวแทนการ จัดจำหน่ายนั้นเอง

ระหว่างปี ๑๘๐๐-๓๐ การผูกขาดในรูปแบบต่าง ๆ ได้ทวีขึ้นสะท้อนความบีบคั้นทาง เศรษฐกิจในแวดวงแคว้นเด่นชัดมาก การผูกขาดก็มีได้ให้ผลสำเร็จทุกรายไป มีหลายกรณี ที่เดียวที่ผลกำไรส่วนใหญ่เข้าสู่กระเบ้าพ่อค้าผู้เป็นตัวแทนจัดจำหน่ายมากกว่าไปสู่ห้องพระคลัง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจและผลลัพธ์ของการใช้ระบบผูกขาดเมื่อประสานกับความไม่สงบ ในชนบทได้ทำให้ชุมชนเรียกร้องต้องการปฏิรูป ในบางแวดวงแคว้นที่ชุมชนระดับสูงมีความ สามารถก่อดำเนินการปฏิรูปไปได้

การมัชยสัญญาจ่ายและการปรับปรุงการคลังล้วนเป็นลักษณะทั่วไปของการปฏิรูป ดังที่ปรากฏในเอโดะ แต่มีลักษณะต่างกันในแง่ของการเน้นจุดประสงค์อย่างน้อย ๒ ประการ ประการแรกเป็นความพยายามของมิชูโนที่จะสร้างความแข็งแกร่งเป็นพื้นฐานของการหารายได้ ตามแบบดั้งเดิม และคุ้มครองทุกองค์ประกอบในสังคมที่มีส่วนสำคัญในการผลิตรายได้นั้น ๆ วิธีนี้รวมไปถึงการโฉมตีพาณิชย์เกษตรกรรม โดยตีความฟุ่มเฟือยในเมือง และมาตรฐานความ ประพฤติของชุมชนไว้ที่ต่ำลง ประการที่สองเป็นการผุงหาประโยชน์จากการค้าโดยเบ็ดบัง ผลประโยชน์ของพ่อค้าเพื่อประโยชน์ของแคว้น แต่เป็นการร่วมมือกันในบางระดับเพื่อดำเนินการ ผูกขาดที่เบ็ดบังเอาเปรียบชาวนาและช่างฝีมือ นโยบายทั้ง ๒ ประการมีผู้สนับสนุนปอยครั้ง ไนเวดวงราชการ และเลือกใช้นโยบายใดนโยบายหนึ่ง ที่เห็นเด่นชัดคือกรณีสัตสุมาและโซซู

ซูโจ อิโรมิชิ (Zucho Hiromishi) เป็นนักปฏิรูปแห่งสัตสุมาที่เด่นมากแห่งยุค ซูโจมาจาก ครอบครัวชามูไรชันต้า เกิดในปี ๑๗๓๖ แต่ได้รับบำเหน็จเลื่อนฐานะสูงมากในปี ๑๘๒๕ ไม่กี่ปี เขาเกิดรับมอบหมายให้รับผิดชอบการปฏิรูปการคลัง ซึ่งทำให้เขาได้ทะยานตัวขึ้นเป็นคนสำคัญ ของรัฐบาล โดยได้รับแต่งตั้งและมียศตักดี ตั้งแต่ปี ๑๗๓๓ จนเมื่อถึงแก่กรรมใน ค.ศ.๑๘๔๙ เขายังคงเป็นแผนกเดียวโซที่มีรายได้เงินปี ๑,๐๐๐ กอกุ เขาได้อุทิศตนที่จะเพิ่มรายได้แก่สัตสุมา และลดภาระหนี้สินเสีย

สิ่งแรกที่เขาสนใจมากคือ ลดความสูญเปล่าของเงินเดือนและภาษีที่สูงมาก

ไปโอซากา เขาได้ดำเนินการปรับปรุงผลผลิตและคุณภาพของผลิตผลในเว่นแคว้น ส่งเสริมการค้าขายกับหมู่เกาะริวกิว (Ryukyu) ซึ่งเป็นการค้าทางอ้อมกับจีน เพราะหมู่เกาะนั้นเป็นประเทศราชของจีน ที่สำคัญคือเขาได้ควบคุมการผลิตน้ำตาลในโอชima (Oshima) และดินแดนใกล้เคียง ถือเป็นแหล่งรายได้ของสัตสมานันด์เมื่อการเก็บภาษีน้ำตาลในริวกิวใน ค.ศ.๑๖๔๗ และสำคัญยิ่งขึ้นในศตวรรษที่ 18 เมื่อสัตสมานันด์ห่อแหล่งผลิตน้ำตาลของโอชimaทั้งหมดที่เหลือเพื่อให้การควบคุมมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น มีการผูกขาดและตั้งระเบียบข้อบังคับใน ค.ศ.๑๘๓๐ ระบุว่า น้ำตาลทั้งหมดต้องส่งขายแก่รัฐบาลเพื่อจัดจำหน่ายไปโอซากา มีกำหนดราคาก่อ สำรวจนตรวจสอบแหล่งผลิต และกำหนดโทษถึงตายในกรณีที่ลักลอบค้าขายกันเอง ในขณะเดียวกันกำไรกิเพิ่มพูนขึ้นโดยการจ่ายใบสินเชื่อแก่ชาวนาผู้ผลิต ซึ่งเขาจะใช้ชำระได้โดยกรณีเดียวก็อ ใช้ซื้อสินค้าที่ฝ่ายบ้านเมืองจัดจำหน่ายตามเกณฑ์กำหนดราคาที่ตั้งไว้สูงเกินจริง

ผลของมาตรการเหล่านั้นก็คือ การคลังดีขึ้นมาก รายได้จากน้ำตาลเพิ่มขึ้นจาก ๑๓๖,๐๐๐ ริว (ryo) ต่อปี ใน ค.ศ.๑๘๓๐ ขึ้นเป็น ๒๓๕,๐๐๐ ต่อปี ในสิบปีต่อมา อันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงคุณภาพและการจัดจำหน่ายโดยปริมาณคงเดิม ผลกำไรต่ำสุดตามที่คาดไว้กิเพิ่มขึ้นโดยที่ไม่มีตัวเลขปรากฏหลักฐาน ในเว่นแคว้นสัตสมามีการผูกขาดทุกขั้นตอน ทุกประเภท รวมทั้งการขนส่งสินค้าจนถึงขั้นตอนที่จัดจำหน่ายให้ผู้ขายส่งด้วยกิจที่ให้เปิดการประมูล กึ่งหนึ่งของรายได้รับคือผลกำไร ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ริว (ryo) ต่อปี เมื่อร่วมเข้ากับรายได้ทางอื่นตามธรรมวิธีของซูโซ ภูมิภาคที่จะทำให้สัตสมามสามารถขยายการปฏิรูปการทหาร

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สัตสมามปฏิรูปเศรษฐกิจได้สำเร็จคือ ลักษณะโครงสร้างทางการเมืองของแคว้น ในเว่นแคว้น ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมูโร ทำให้กับภูมิภาคนายากที่จะเกิดขึ้นได้ตามท้องถิ่นที่มีชามูโรอยู่ทั่วไป คุณธรรมดังเดิมของชนบทที่ทำให้การบังคับบัญชาฟ่อค้าให้ขึ้นต่อชามูโรง่ายขึ้นมา ในโซซูโซนະເຊັ່ນແຕກຕ่างออกไป ชามูโรมีมากเช่นกันอย่างน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ของโตกุนawa ส่วนใหญ่ชามูโรอยู่ตามชนบทเพื่อหลักเลี้ยงค่าครองชีพสูงมากตามตัวเมือง แต่ในเมืองเศรษฐกิจแล้ว โซซูโซขาดผลผลิตหลักเมื่อเทียบกับสัตสมามซึ่งได้กำไรมาจากการค้าน้ำตาล ในขณะที่ในพื้นที่ที่มีมังคั่งตามชายฝั่งทะเลเป็นการพัฒนาการที่ค่อนข้างจะสลับซับซ้อน และภูมิปัญญาลีชิดกับตลาดการค้า นโยบายที่จะกำหนดระบบแบบแผนได้อย่างในพื้นที่ด้วยพัฒนาหลายครั้งได้มีการผูกขาดเกลือ ขี้ผึ้ง กระดาษ คราม เหล้าสาเก และผ้า白衣 ไม่มีผลผลิตผลได้ให้รายได้แน่นอนในระยะยาวนาน อีกประการหนึ่ง การผูกขาดไม่เป็นที่ยอมรับ ชาวนาเมืองกริยาตอบโต้โดยการหลักเลี้ยงไปจนถึงการกบฏอย่างเปิดเผย การประท้วงการผูกขาดเกิดขึ้นใกล้

เมืองมิตาจิริ (Mitajiri) ขยายตัวสู่ความไปทั่วโลกในศตวรรษปี ๑๘๓๑ และเกิดเหตุร้ายตามมาอีก ใน ค.ศ.๑๘๓๒, ๑๘๓๓ และ ๑๘๓๔

ใน ค.ศ.๑๘๓๔ ขุนนางระดับสูงคนใหม่ ชื่อ มอริ โยชิชิกา (Mori Yoshichika) ได้ตัดสินใจเริ่มการปฏิรูปโดยรอบหมายให้ชาวญี่ปุ่นรู้ตา เชอิฟุ (Murata Seifu) ซึ่งได้เลื่อนขึ้นสู่ตำแหน่งระดับสูงให้ดำเนินการปฏิรูป เขาได้เริ่มด้วยวิธีการเดี่ยวเข็ญแนะนำให้ประหยัด สามปีต่อมาเขาได้วางแผนไกลไปอีก โดยมุ่งที่จะให้การคลังมีพื้นฐานสนับสนุนจากการเกษตรและตัดถอนรายจ่ายซึ่งขุนนางภายในของเขามีให้ความเห็นชอบมาก รวมทั้งแผนฝ่ายบ้านเมืองยุติการเข้าร่วมในการผูกขาด ยกเว้นการผูกขาดขนส่งและการจัดองค์กรเก็บสินค้า ในเมืองชิโนในเซกิ (Shimonoseki) โดยระบุว่าการผูกขาดนั้นล้วนเป็นประโยชน์แก่ชาวเมืองมากกว่าห้องพระคลังและทำให้เกิดความไม่สงบตามท้องถิ่นชนบท ประการที่สอง เขายังได้เลื่อนขึ้นผู้ที่มีความสามารถโดยไม่คำนึงถึงยศศักดิ์สายสืบตามสกุลวงศ์ เพื่อให้การดำเนินงานและการตรวจสอบมีประสิทธิผล

นโยบายเหล่านี้สำเร็จผลมากน้อยเพียงใดในการพัฒนาการคลังของโซซูยังไม่ปรากฏชัดในไม่กี่ปีต่อมา แม้ว่าญี่ปุ่นสามารถจัดงบสำรองฉุกเฉินและเพื่อลดภาระหนักอึ่งของชามูไร รายงานของคนร่วมสมัยระบุผลว่าศึกธรรมจราจรส่องโขชูดีขึ้น แต่ฝ่ายปฏิรักษานี้ก็ปรากฏเช่นกัน คือ กลุ่มพ่อค้าโดยเฉพาะเมืองญี่ปุ่นที่มีอำนาจทางการค้าและเศรษฐกิจ ทั้งพ่อค้าและชนชั้นศักดินายังได้โถ่กลั้มแขใน ค.ศ.๑๘๔๕ แล้วจัดตั้งรัฐบาลที่ย่อ抑่อนความคิดขึ้นมาแทน กลุ่มรัฐบาลใหม่นั้นไม่เต็มใจที่จะแต่ผลประโยชน์ของครัวเรือนเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายในการซึ่งอำนาจซึ่งมีมาโดยตลอดจนสั้นสมัยโตกุงawa ผู้เกี่ยวข้องดือฝ่ายที่ดำเนินการผูกขาดและฝ่ายเบี้ยบแบบแผนหลักของสังคมผู้ปกครองเหล่านี้ได้รับความสนับสนุนจากชามูไรระดับสูง ถ้าไม่ได้รับความสนับสนุนจากขุนนางสมอไป และได้ตั้งตนเป็นตัวแทนฝ่ายอนุรักษ์นิยมที่มีทั้งลักษณะกลางบ้าง รุนแรงบ้าง อีกฝ่ายเป็นผู้ส่งเสริมการปฏิรูปได้รับความสนับสนุนจากฝ่ายที่มีมากขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้น คือ ชามูไรผู้ให้หาอดีตอันรุ่งโรจน์ ชานานผู้แสวงหาเสรีภาพจากการผูกขาด ผู้นำหมู่บ้านที่ไฟสูงและผู้กินอุดมคติที่ยังอายุน้อย ๒๐ ปีต่อมา กลุ่มนี้แปรรูปเป็นความเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านระบบโตกุงawa และท้ายสุดมีความได้เปรียบกว่ามาก

ในสมัยโซกุนอิเอะโอยซิ การปฏิรูปเมืองทนาทสำคัญในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่นำไปสู่การโคลนเน็มระบบอบโตถุกวาวา ประการแรกมีหลักแแวนแควันปฏิรูปสำเร็จผลมากกว่าโตถุกวาวาในการรังับวิกฤตการณ์ทางการคลัง วิกฤตการณ์ทางการคลังได้ทำให้ระบบอบโตถุกวาวาอ่อนลงในขณะที่ขุนนางตามแแวนแควันที่ปฏิรูปสำเร็จมีอำนาจจากล้านเข็งขึ้นเป็นคู่แข่งสำคัญ อีกทั้งเป็นการโยกย้ายความสมดุลย์ทางเศรษฐกิจซึ่งเกิดจากความเดบิไหญ์ของการผลิตทางการเกษตร ระหว่างศตวรรษที่ 17-18 ซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อผู้ถือที่ดิน เพราะดินแดนเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นดินแดนรอบนอก และดินแดนที่บุกเบิกขึ้นมาใหม่ อีกประการหนึ่งก็เกิดจากการพัฒนาการเศรษฐกิจการพาณิชยกรรมในภาคใต้และตะวันตก ซึ่งมีที่ดินสมบูรณ์และประชากรคับคั่ง การพาณิชยกรรมเพิ่มรายได้แก่แแวนแควันโดยยังมิได้สร้างปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์กรดังที่เมืองเอโดะประสบอยู่ หลายแแวนแควันพบวิธีใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และเก็บภาษีจากสิ่งเหล่านี้ค่อนข้างสูง บางแแวนแควันก็มีความได้เปรียบในด้านลักษณะที่ตั้งและภูมิอากาศ เช่น สัตสุมา มีหนทางออกไปสู่การค้าชาย แล่น้ำตามของริวกิว โซซุครอบจำกัดด้านตะวันตกที่ติดกับทะเลสาปซึ่งเป็นเส้นทางการค้าทางทะเลที่สำคัญ โตชานีแหล่งการประมงมากมาย และมีอุตสาหกรรมกระดาษ ทั้งสามแแวนแควันจึงมีเสถียรภาพทางการคลังที่ทำให้สามแแวนแควันสามารถผลิตผู้นำให้แก่ประเทศในไม่กี่สิบปีต่อมา

ความเปลี่ยนแปลงย่อมเกี่ยวพันกับปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจ และต้องนับนึ่องบุคคลิกรส่วนตัวของเหล่าขุนนางระดับสูง เช่นอย่างโมริ โยชิชิกิแห่งโซซุและชิมาซาน นารีเอกิร่าแห่งสัตสุมา ซึ่งได้ชูบเลี้ยงคนอีกมากในระดับปานกลางแม้ส่วนใหญ่จะเป็นยศชามูโร ซึ่งทำให้สามารถเข้าสู่สำนักขุนนางระดับสูงได้ตามเงื่อนไข ให้ขึ้นมาเป็นกลุ่มผู้นำบริหารราชการ สภากะแວดล้อมก็มีส่วนอื้ออำนวยให้คนหนุ่มไฟสูงมีจุดมุ่งหมาย กล่าวคือ ภาวะความยากไร้ และโอกาสซึ่งเป็นพลังผลักดันยังคงไฟอยู่ คนหนุ่ม ๆ เหล่านี้ได้สร้างยุคสมัยแห่งการแบ่งฝ่ายทางการเมืองและสมัยแห่งการถกเถียง กลุ่มนี้ได้มองไปที่การเกษตรเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบ และเป็นพื้นฐานการคลัง บางคนก็มองไปที่การค้า หรืออย่างน้อยก็ไม่ประธานาธิบดี แต่ความสนใจที่การค้าอื้ออำนวยให้ นอกจากกลุ่มนี้ก็มีกลุ่มชามูโรที่มีผลประโยชน์แตกต่างจากกลุ่มแรก ชามูโรเป็นผู้มีศรีสูง แต่มีพลังทำงานน้อยและเกียร์อยู่กับอำนาจมาก การฝึกปรือตามประเพณีเดิมคืออยู่บ้านและการป้องกันรัชชาติ เป็นต้น ซึ่งทำให้ชามูโรมีฐานะและอภิสิทธิ์มาก ก็ถูกท้าทายโดยอาชญากรรมประณีตใหม่ที่ข้ามมา “ผู้มีความสามารถ” ก็มักมาจากชามูโร ระดับกลางและต่ำ แสวงหาทางออกเพื่อความทะเยอทะยานท่า ๆ กับหาโอกาสเพื่อปฏิรูป ทุกหมู่

เหล่าย่อ้มมีแนวโน้มที่จะรวมตัวจัดตั้งองค์กรแสวงหาพันธมิตรและขันแข่งกันชิงตำแหน่งที่เป็นชุมอำนาจ ในกระบวนการนี้ที่มีประสบการณ์ทางการเมืองและตำแหน่งการทำงานย่อมแฟ่อกไปในวงกว้าง และเป็นแหล่งที่มาของผู้นำในอนาคตของญี่ปุ่น

ถึงกระนั้นก็ยังระบุว่า “ได้ว่าแบบแผนการเมืองของแต่ละแห่งมีลักษณะร่วม และถือว่า เป็นขบวนการเคลื่อนไหวระดับชาติมีได้ การปฏิรูปจึงถือว่าเป็นการต่อต้านระบบศักดินา- สามิภักดีและต่อต้านระบบอภิรัฐบาลกลางมิได้เช่นกัน การปฏิรูปมีจุดมุ่งหมายที่ “จะขจัด พากอนธุรกษณ์นิยมดื้อด้านและความเกียจคร้าน ซึ่งเป็นลักษณะของระบบการปกครองโดยชาว ในระบบทลั่ง...มิได้คิดมุ่งเปลี่ยนแปลงอย่างมหพอการให้เป็นปวนกันไป”^{๔๐} ความคิดธุนแรงนี้เริ่ม เป็นที่นิยมมากในศวรรษแห่งปี ๑๙๕๐ และมีผลทางการเมืองอึกเสบเป็นต่อมา การเน้นจุดมุ่งหมาย แปรเปลี่ยนด้วย เป็นการเน้นโดยเชื่อมประสานกับสิ่งใหม่คือความรู้สึกสำนึกรถึงภัยคุกคามจาก ภายนอกอันสืบเนื่องมาจากความสัมพันธ์กับตะวันตก เมื่อมาถึงจุดนี้ก็ถึงเวลาที่จะต้องพิจารณา ปัจจัยตะวันตกประกอบด้วย